

2024/1468

24.5.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1468 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Μαΐου 2024

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116 όσον αφορά τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, τα προγράμματα για το κλίμα, το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων, τις τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, την επανεξέταση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και τις εξαιρέσεις από τους ελέγχους και τις κυρώσεις

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ θεσπίζει κανόνες για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής («στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ») και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ).
- (2) Παρά το γεγονός ότι οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116 παρέχουν σημαντική ευελιξία στα κράτη μέλη και έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο των γεωργών, από το πρώτο έτος εφαρμογής των εν λόγω κανονισμών στην πράξη, μέσω των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, κατέστη σαφές ότι είναι αναγκαίο να γίνουν κάποιες περιορισμένες προσαρμογές του νομικού πλαισίου της Ένωσης για την ΚΓΠ ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με την εφαρμογή των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και τον έλεγχο ορισμένων απαιτήσεων.
- (3) Επιπλέον, οι γεωργοί αντιμετωπίζουν ένα εξαιρετικό φάσμα δυσκολιών και αβεβαιοτήτων. Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίστηκαν από σημαντικό αριθμό ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων, μεταξύ άλλων ξηρασίες και πλημμύρες σε διάφορα μέρη της Ένωσης. Τα εν λόγω φαινόμενα επηρεάζουν την παραγωγή και το εισόδημα και έχουν επίσης σημαντικό αντίκτυπο στην άσκηση και το χρονοδιάγραμμα των συνήθων γεωπονικών πρακτικών. Οι υψηλές τιμές της ενέργειας και των εισροών και οι αβεβαιότητες που προέκυψαν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, το κόστος διαβίωσης, ο πληθωρισμός, η πτώση της αξίας της παραγωγής σιτηρών το 2023 και η μεταβολή των διεθνών εμπορικών ροών οδήγησαν σε περαιτέρω αβεβαιότητες και πιέσεις για τους γεωργούς. Η ταυτόχρονη εμφάνιση των εν λόγω γεγονότων ασκεί μεγάλη πίεση στους γεωργούς να προσαρμόσουν τη διαχείριση των εκμεταλλεύσεών τους και την άσκηση των γεωπονικών πρακτικών, ως διαχειριστές φυσικών πόρων και ως οικονομικοί παράγοντες.
- (4) Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να αναθεωρηθούν και να απλουστευθούν ορισμένες διατάξεις των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν καλύτερα τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ στις ανάγκες των γεωργών και να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους γεωργούς για την άσκηση των γεωργικών δραστηριοτήτων τους, λαμβανομένων υπόψη των αυξανόμενων προκλήσεων, του απρόβλεπτου χαρακτήρα των καιρικών συνθηκών και των οικονομικών αβεβαιοτήτων.

⁽¹⁾ Δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2024.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

- (5) Το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 απαιτεί από τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε όλες οι γεωργικές εκτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που δεν χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγικούς σκοπούς, να διατηρούνται σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, ελάχιστες απαιτήσεις για τους γεωργούς και άλλους δικαιούχους για κάθε πρότυπο καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης (ΚΓΠΚ) που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού σύμφωνα με τον κύριο στόχο καθενός από τα εν λόγω πρότυπα όπως αναφέρεται στο εν λόγω παράρτημα. Οι συνολικοί στόχοι της προστασίας του εδάφους και της ποιότητας του εδάφους που επιδιώκεται με τα πρότυπα ΚΓΠΚ 5, 6 και 7 επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες, όπως ο τύπος του εδάφους, η επιλογή των καλλιεργειών, οι κλιματικές και καιρικές συνθήκες, και τα παλαιότερα και τρέχοντα συστήματα χρήσης γης και γεωργικά συστήματα, όπως η βιολογική γεωργία που απαιτεί διαφορετική προσέγγιση όσον αφορά ορισμένες εργασίες. Η πείρα δείχνει ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν περιπτώσεις στις οποίες η επιβολή ορισμένων απαιτήσεων χωρίς να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι εν λόγω παράγοντες, όπως οι περιορισμοί του οργώματος ή οι υποχρεώσεις σποράς κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο σε ορισμένα εδάφη ή ορισμένες καλλιεργείες, ενώ υπάρχει ο κίνδυνος ακόμη και να αντιβαίνει στον στόχο της προστασίας του εδάφους. Το πρότυπο ΚΓΠΚ 9 απαγορεύει τη μετατροπή ή άροση των μόνιμων λειμώνων που έχουν χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντικά ευαίσθητοι σε περιοχές του δικτύου Natura 2000. Ωστόσο, η πείρα έχει δείξει ότι ενδέχεται να υπάρχουν εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες οι εν λόγω περιβαλλοντικά ευαίσθητοι μόνιμοι λειμώνες υφίστανται ζημιές, για παράδειγμα από άγρια ζώα ή χωροκατακτητικά είδη, και ενδέχεται να είναι αναγκαία η λήψη κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων εξαιρέσεων από την απαγόρευση της άροσης των σχετικών περιοχών, με σκοπό την αποκατάσταση των εν λόγω μόνιμων λειμώνων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι απαιτήσεις του προτύπου ΚΓΠΚ 9 συμβάλλουν στην προστασία των οικοτόπων και των ειδών.
- (6) Η αύξηση των ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων και των περιπτώσεων ζημιών σε μόνιμους λειμώνες που έχουν χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντικά ευαίσθητοι λόγω παραγόντων όπως τα άγρια ζώα ή τα χωροκατακτητικά είδη αυξάνει τη συχνότητα εμφάνισης συγκεκριμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί στην εφαρμογή των απαιτήσεων των προτύπων ΚΓΠΚ 5, 6, 7 και 9, τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος οι εν λόγω απαιτήσεις να είναι δυσανάλογες σε σχέση με την πραγματική συμβολή τους στην επίτευξη της προστασίας του εδάφους για τα πρότυπα ΚΓΠΚ 5, 6 και 7 και του στόχου της προστασίας των οικοτόπων και των ειδών για το πρότυπο ΚΓΠΚ 9. Για να αποφευχθούν τέτοιες καταστάσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν ειδικές εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις των προτύπων ΚΓΠΚ 5, 6, 7 και 9 με σκοπό να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα κατά την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων ΚΓΠΚ, με βάση αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως οι τύποι εδάφους, οι καλλιεργείες ή τα γεωργικά συστήματα ή οι ζημιές σε μόνιμους λειμώνες, που προκαλούνται μεταξύ άλλων από άγρια ζώα ή χωροκατακτητικά είδη. Οι εν λόγω εξαιρέσεις θα πρέπει να είναι περιορισμένες όσον αφορά την έκταση που καλύπτουν και δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν τη συμβολή των εν λόγω προτύπων στην επίτευξη των κύριων στόχων τους, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.
- (7) Οι καιρικές συνθήκες και ο επακόλουθος αντίκτυπος στις συνθήκες που επικρατούν στις γεωργικές εκτάσεις μπορεί να εμποδίσουν τους γεωργούς και άλλους δικαιούχους να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις των προτύπων ΚΓΠΚ, όπως για παράδειγμα με χρονικές προθεσμίες και περιόδους για τις γεωργικές εργασίες, σε ένα δεδομένο έτος. Για να αποφευχθεί μια κατάσταση κατά την οποία οι γεωργοί που αντιμετωπίζουν τέτοιες απαιτήσεις υποχρεούνται, για παράδειγμα, να σπείρουν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις τους έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία, όταν οι καιρικές συνθήκες σε ένα δεδομένο έτος δεν επιτρέπουν την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών ή μόνο με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος, όπως η συμπίεση του εδάφους, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά την εφαρμογή ελάχιστων προτύπων σχετικά με την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, να μπορούν να προβλέπουν προσωρινές παρεκκλίσεις από τις εν λόγω απαιτήσεις. Οι εν λόγω προσωρινές παρεκκλίσεις θα πρέπει να περιορίζονται ως προς το πεδίο εφαρμογής τους στους γεωργούς και άλλους δικαιούχους ή στις περιοχές που πλήττονται από τις εν λόγω καιρικές συνθήκες και θα πρέπει να εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη μόνο επί όσο διάστημα είναι απολύτως αναγκαίες.
- (8) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 προβλέπει ορισμένα στοιχεία και εργαλεία που βοηθούν τα κράτη μέλη να επιτύχουν τον ειδικό στόχο της συμβολής στην ανάσχεση και την αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, στην ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και στη διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του εν λόγω κανονισμού. Ένα από τα στοιχεία αυτά είναι το σύστημα αιρεσιμότητας. Ειδικότερα, το πρότυπο ΚΓΠΚ 8, όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού, περιλαμβάνει διάφορες απαιτήσεις, μεταξύ των οποίων η υποχρέωση διάθεσης ορισμένου ποσοστού αρόσιμης γης σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά. Ο κύριος στόχος του προτύπου ΚΓΠΚ 8 είναι η διατήρηση μη παραγωγικών χαρακτηριστικών και εκτάσεων για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να σχεδιάζουν παρεμβάσεις που υποστηρίζουν αυτόν τον στόχο, όπως οικολογικά προγράμματα για την κάλυψη δράσεων, δυνάμει του άρθρου 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Εν μέσω των προκλήσεων και των αβεβαιοτήτων που απορρέουν από την ταυτόχρονη εμφάνιση ανεπιθύμητων συμβάντων και οικονομικών αβεβαιοτήτων, η πείρα έχει δείξει την ανάγκη προσαρμογής της ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων εργαλείων πολιτικής που συμβάλλουν στην προστασία και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, ώστε να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους γεωργούς για να συμβάλουν στην επίτευξη του εν λόγω στόχου ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάσταση της εκμετάλλευσής τους και να παρασχεθεί ενισχυμένη χρηματική αποζημίωση για την εν λόγω συνεισφορά.

- (9) Ειδικότερα, δεδομένου ότι η υποχρέωση διάθεσης ενός ποσοστού αρόσιμης γης σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά περιλαμβάνεται επί του παρόντος στην πρώτη απαίτηση του προτύπου ΚΓΠΚ 8, όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, οι γεωργοί που υποβάλλουν αίτηση για άμεσες ενισχύσεις και παρεμβάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 70, 71 και 72 του εν λόγω κανονισμού υποχρεούνται να τηρούν την εν λόγω απαίτηση χωρίς να λαμβάνουν αποζημίωση για τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν ή για το διαφυγόν εισόδημα. Αυτό μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να συνεπάγεται σημαντική οικονομική επιβάρυνση για τους ενδιαφερόμενους γεωργούς και δικαιούχους, ιδίως λαμβανομένου υπόψη ότι δεν επιτρέπεται καμία καλλιέργεια ή ζωική παραγωγή στην αρόσιμη γη που προορίζεται για μη παραγωγικές εκτάσεις ή χαρακτηριστικά σύμφωνα με την πρώτη απαίτηση του προτύπου ΚΓΠΚ 8. Δεδομένων της επιβάρυνσης και των συνεπειών για ορισμένους γεωργούς και του εξαιρετικού φάσματος δυσκολιών και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν, η ανάγκη διατήρησης μη παραγωγικών εκτάσεων και χαρακτηριστικών σε αρόσιμη γη θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί καλύτερα μέσω ενός εργαλείου που θα παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία και, κυρίως, θα παρέχει κίνητρο με την αποζημίωση τουλάχιστον μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται και του διαφυγόντος εισοδήματος που συνδέεται με τις εν λόγω μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά. Κατά συνέπεια, το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη παρέχουν στήριξη για οικολογικά προγράμματα που καλύπτουν, σε αρόσιμη γη, πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, και για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου.
- (10) Ταυτόχρονα, το σύστημα αρεσιμότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 θα πρέπει να προσαρμοστεί με την απλοποίηση της απαίτησης για τη διάθεση ελάχιστου ποσοστού της αρόσιμης γης των γεωργικών εκτάσεων που διατίθεται σε μη παραγωγικές περιοχές ή χαρακτηριστικά του προτύπου ΚΓΠΚ 8, όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού. Η υποχρέωση προστασίας των χαρακτηριστικών του τοπίου και η απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών, τα οποία επί του παρόντος αποτελούν μέρος των απαιτήσεων του προτύπου ΚΓΠΚ 8, θα πρέπει να διατηρηθούν ως μέρος του συστήματος αρεσιμότητας, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία των υφιστάμενων χαρακτηριστικών του τοπίου στις γεωργικές εκτάσεις.
- (11) Θα πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη πρόσθετη ευελιξία για την τροποποίηση των στρατηγικών τους σχεδίων για την ΚΓΠ, και παράλληλα να διασφαλιστούν η σταθερότητα και η διαχειρισσιμότητά τους, καθώς και η διοικητική αποτελεσματικότητα της διαδικασίας τροποποίησης. Η πείρα δείχνει ότι μπορεί να μην είναι εύκολο να ληφθούν υπόψη οι ειδικές απαιτήσεις τόσο του ΕΓΤΕ όσο και του ΕΓΤΑΑ σε ένα αίτημα τροποποίησης. Ταυτόχρονα, ο αριθμός των τροποποιήσεων ανά ημερολογιακό έτος θα πρέπει να είναι περιορισμένος, ώστε οι γεωργοί και άλλοι δικαιούχοι να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή χρόνο για να λάβουν υπόψη τις τροποποιήσεις, καθώς και για να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη και να μπορέσει η Επιτροπή να αξιολογήσει τη συμβατότητα των τροποποιήσεων με το νομικό πλαίσιο της Ένωσης που ορίζεται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116, εντός των προθεσμιών που τίθενται στο εν λόγω νομικό πλαίσιο. Για τους λόγους αυτούς, ο μέγιστος αριθμός αιτημάτων τροποποίησης των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ θα πρέπει να αυξηθεί σε δύο ανά ημερολογιακό έτος επιπλέον των τριών περαιτέρω αιτημάτων για τροποποίηση του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ που ενδέχεται να υποβληθούν σύμφωνα με το άρθρο 119 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.
- (12) Σύμφωνα με το άρθρο 120 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αξιολογούν κατά πόσον τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ πρέπει να τροποποιηθούν σε περίπτωση τροποποιήσεων των νομοθετικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα ΧΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού και να κοινοποιούν στην Επιτροπή τις εν λόγω αξιολογήσεις τους εντός ορισμένης προθεσμίας. Δεδομένου ότι η εν λόγω υποχρέωση έχει αποδειχθεί επαχθής για τα κράτη μέλη και ότι οι προσπάθειες που θα χρειάζονταν να καταβάλουν τα κράτη μέλη για την αξιολόγηση κατά την εναπομένονσα διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού των τρεχόντων στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ θα πρέπει να είναι περιορισμένες, η εν λόγω υποχρέωση δεν θα πρέπει να ισχύει για τροποποιήσεις που αρχίζουν να ισχύουν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2025, των νομοθετικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα ΧΙΙΙ.
- (13) Η πείρα δείχνει ότι όταν συντρέχουν ταυτόχρονα πολυάριθμα ανεπιθύμητα συμβάντα, η κατάσταση γίνεται δύσκολη για τους γεωργούς, και απαιτείται επομένως αυξημένη ευελιξία και απλούστευση της εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, όσον αφορά ορισμένα πρότυπα ΚΓΠΚ που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.
- (14) Το πρότυπο ΚΓΠΚ 6, όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 έχει ως κύριο στόχο του την προστασία του εδάφους σε περιόδους που είναι πιο ευαίσθητες μέσω απαίτησης ελάχιστης εδαφοκάλυψης για την αποφυγή ακάλυπτου εδάφους σε περιόδους που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες. Ένα ευρύ φάσμα παραγόντων επηρεάζει, σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι για άλλα πρότυπα ΚΓΠΚ, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των απαιτήσεων βάσει του εν λόγω προτύπου ΚΓΠΚ. Ειδικότερα, η ελάχιστη εδαφοκάλυψη μπορεί να εξασφαλίζεται με διαφορετικά μέσα, τα οποία εξαρτώνται όχι μόνο από τις κλιματικές και εδαφολογικές συνθήκες, αλλά και από παράγοντες όπως η επιλογή των καλλιεργειών και η διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου σε ένα δεδομένο έτος. Εξάλλου, ενδέχεται να υπάρχουν διαφορετικές ευαίσθητες περιόδους, ιδίως ανάλογα με τις συγκεκριμένες εδαφοκλιματικές συνθήκες. Επιπλέον, όταν αποφασίζουν τι θα παραγάγουν, ιδίως δε τι θα σπείρουν, οι γεωργοί και άλλοι δικαιούχοι πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη τόσο τις απαιτήσεις του προτύπου ΚΓΠΚ 6 όσο και τις απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες. Δεδομένων των εν λόγω παραγόντων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται με μεγαλύτερη ευελιξία τις εν λόγω απαιτήσεις του προτύπου ΚΓΠΚ 6, σε σύγκριση με άλλα πρότυπα ΚΓΠΚ, και κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη συμβολή των απαιτήσεων αυτών στην επίτευξη του κύριου στόχου του εν λόγω προτύπου, λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά παραγόντων, όπως οι εδαφολογικές και κλιματικές συνθήκες.

- (15) Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίζουν τα κύρια στοιχεία του προτύπου ΚΓΠΚ 6 και να τα συνοψίζουν στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, το άρθρο 109 παράγραφος 2 και τα άρθρα 118 και 119 του εν λόγω κανονισμού, ότι τα κύρια στοιχεία του προτύπου ΚΓΠΚ 6, όπως καθορίζονται από τα κράτη μέλη, είναι σύμφωνα, συνολικά, με τον κύριο στόχο του εν λόγω προτύπου ΚΓΠΚ.
- (16) Κύριος στόχος του προτύπου ΚΓΠΚ 7 όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 είναι η διατήρηση του εδαφικού δυναμικού. Δεδομένου ότι η διαφοροποίηση των καλλιεργειών μπορεί επίσης να συμβάλει στη διατήρηση του εδαφικού δυναμικού, ενώ παράλληλα είναι απλούστερη για ορισμένους γεωργούς, δεδομένων των πολλαπλών πιέσεων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν επί του παρόντος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επιτρέπουν στους γεωργούς να συμμορφώνονται με το πρότυπο ΚΓΠΚ 7 και μέσω της διαφοροποίησης των καλλιεργειών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών.
- (17) Είναι σημαντικό η ΚΓΠ να συνεχίσει να συμβάλλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία δ), ε) και στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 μέσω απαιτήσεων αιρεσιμότητας. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί η σταθερότητα των εν λόγω απαιτήσεων ως κοινής βάσης αναφοράς για τα κράτη μέλη και τους γεωργούς. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις αιρεσιμότητας του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για όλους τους γεωργούς. Ωστόσο, ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με τους ελέγχους για τις εν λόγω απαιτήσεις αιρεσιμότητας που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116, μπορεί να είναι δυσανάλογα υψηλός για τους μικροκαλλιεργητές και τις εθνικές διοικήσεις. Ως εκ τούτου, εκτός από τις δυνατότητες ευελιξίας όσον αφορά τα πρότυπα ΚΓΠΚ 6, 7 και 8, θα πρέπει να μειωθεί, για τους μικροκαλλιεργητές και τις εθνικές διοικήσεις, ο φόρτος που συνδέεται με τους ελέγχους οι οποίοι προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116. Κατά συνέπεια, οι γεωργοί με μέγιστο μέγεθος εκμετάλλευσης που δεν υπερβαίνει τα 10 εκτάρια γεωργικής έκτασης δεν θα πρέπει να εξαιρούνται από τους ελέγχους αιρεσιμότητας σε σχέση με τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης βάσει του δικαίου της Ένωσης και τις καλές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Δεδομένου ότι οι μικροκαλλιεργητές αντιπροσωπεύουν το 65 % των δικαιούχων της ΚΓΠ, αλλά μόλις το 10 % περίπου της συνολικής γεωργικής έκτασης, η εν λόγω εξαίρεση θα απλοποιούσε το έργο πολλών γεωργών και εθνικών διοικήσεων, χωρίς να μειώσει σημαντικά τη συμβολή των απαιτήσεων αιρεσιμότητας στην επίτευξη των στόχων τους.
- (18) Καθώς η γεωργική έκταση που διαχειρίζονται οι μικροκαλλιεργητές είναι περιορισμένη και οι κυρώσεις που μπορεί να τους επιβληθούν είναι γενικά χαμηλές, η επιβολή κυρώσεων θα μπορούσε να οδηγήσει σε δυσανάλογη επιβάρυνση για τις διοικήσεις των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, οι μικροκαλλιεργητές που εξαιρούνται από τους ελέγχους, θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται από την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας.
- (19) Προκειμένου να αποφευχθούν οι υπερβολικές διοικητικές δαπάνες και επιβαρύνσεις που σχετίζονται με τους ελέγχους αιρεσιμότητας και πολλαπλής συμμόρφωσης, οι δικαιούχοι που λαμβάνουν στρεμματικές ενισχύσεις στο πλαίσιο τόσο στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 όσο και προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που υλοποιείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και, ως εκ τούτου, υπόκεινται σε ελέγχους αιρεσιμότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116, θα πρέπει να εξαιρούνται από τους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και από την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾.
- (20) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η αντιμετώπιση του εξαιρετικού φάσματος δυσχερειών και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί μέσω της επανεξέτασης και της απλοποίησης ορισμένων διατάξεων των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά, αντιθέτως, λόγω της κλίμακας ή των επιπτώσεων της εν λόγω δράσης μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (21) Ως εκ τούτου, οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj>).

- (22) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των μέτρων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό σχετικά με τα πρότυπα ΚΓΠΚ 6, 7 και 8 όπως απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, πρέπει να θεσπιστούν μεταβατικές διατάξεις όσον αφορά τις τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη για έγκριση από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 119 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 το 2024 και όσον αφορά τις επιπτώσεις των εν λόγω τροποποιήσεων το 2024 πριν από την έγκριση των τροποποιήσεων αυτών από την Επιτροπή.
- (23) Ενόψει της ανάγκης να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους γεωργούς για την άσκηση των γεωργικών δραστηριοτήτων τους, λαμβανομένων υπόψη των αυξανόμενων προκλήσεων, του απρόβλεπτου χαρακτήρα των καιρικών συνθηκών και των οικονομικών αβεβαιοτήτων, και του επείγοντος χαρακτήρα της αντιμετώπισης των επιπτώσεων του εξαιρετικού φάσματος δυσχερειών και αβεβαιοτήτων, κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστεί η παρέκκλιση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που προβλέπεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που προσαρτάται στη ΣΕΕ, στη ΣΛΕΕ και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,
- (24) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει, δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της αντιμετώπισης του εξαιρετικού φάσματος δυσχερειών και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί, να αρχίσει να ισχύει επείγοντως την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (25) Προκειμένου να αποφευχθεί ο δυσανάλογος διοικητικός φόρτος για τους μικροκαλλιεργητές και τις εθνικές αρχές, η εξαίρεση από τις κυρώσεις που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις αεισιμότητας ή η εξαίρεση από τις κυρώσεις που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης θα πρέπει να εφαρμοστεί αναδρομικά όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2024.
- (26) Δεδομένου ότι το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 άρχισε την 1η Ιανουαρίου 2024, τα μέτρα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό σχετικά με τα πρότυπα ΚΓΠΚ 6, 7 και 8 όπως απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, θα πρέπει να εφαρμοστούν ήδη για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, ώστε να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εφαρμόσουν τα μέτρα αυτά από το εν λόγω έτος υποβολής αιτήσεων,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 3 το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) “αρόσιμη γη”: γη καλλιεργούμενη για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή αλλά υπό αγρανάπαυση· επιπροσθέτως, καθ’ όλη τη διάρκεια της δέσμευσης, γη καλλιεργούμενη για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή αλλά υπό αγρανάπαυση που τελούν υπό καθεστώς παύσης σύμφωνα με το άρθρο 31 ή με το άρθρο 70 του παρόντος κανονισμού ή σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 ή 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου ^{(1)*} ή με το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου ^{(2)*} ή με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^{(3)*},

^{(1)*} Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj>).

^{(2)*} Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj>).

^{(3)*} Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).»

β) στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) οποιαδήποτε έκταση της εκμετάλλευσης η οποία:

- i) καλύπτεται από χαρακτηριστικά τοπίου που υπόκεινται στην υποχρέωση διατήρησης σύμφωνα με το πρότυπο ΚΓΠΚ 8 που παρατίθεται στο παράρτημα III, ή
- ii) καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του γεωργού, δημιουργείται ή διατηρείται ως αποτέλεσμα οικολογικού προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 31.

Εάν το αποφασίσουν τα κράτη μέλη, το “επιλέξιμο εκτάριο” μπορεί να περιλαμβάνει και άλλα χαρακτηριστικά τοπίου, υπό τον όρο ότι δεν επικρατούν και δεν παρεμποδίζουν σημαντικά την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας λόγω της έκτασης την οποία καταλαμβάνουν στο αγροτεμάχιο. Κατά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μέγιστο ποσοστό του αγροτεμαχίου που καλύπτεται από τα εν λόγω άλλα χαρακτηριστικά τοπίου.

Όσον αφορά τους μόνιμους λειμώνες με διάσπαρτα μη επιλέξιμα χαρακτηριστικά, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν σταθερούς συντελεστές μείωσης για τον προσδιορισμό της έκτασης που θεωρείται επιλέξιμη.»

2) το άρθρο 13 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Κατά τον καθορισμό των προτύπων ΚΓΠΚ 5, 6, 7 ή 9 που απαριθμούνται στο παράρτημα III, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ειδικές εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις των εν λόγω προτύπων. Οι εν λόγω ειδικές εξαιρέσεις βασίζονται σε αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως οι καλλιέργειες, οι τύποι εδάφους και τα γεωργικά συστήματα ή οι ζημιές σε μόνιμους λειμώνες που προκαλούνται, μεταξύ άλλων, από θηρευτές ή χωροκατακτητικά είδη, και είναι περιορισμένες όσον αφορά την έκταση που καλύπτουν. Οι ειδικές εξαιρέσεις θεσπίζονται μόνο στις περιπτώσεις και στον βαθμό που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων κατά την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων και δεν παρεμποδίζουν σημαντικά τη συμβολή καθενός από τα πρότυπα αυτά στους κύριους στόχους τους, οι οποίοι απαριθμούνται στο παράρτημα III.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2α. Κατά την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων που καθορίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν προσωρινές παρεκκλίσεις από απαιτήσεις, όπως οι προθεσμίες και οι περίοδοι που καθορίζονται στα εν λόγω πρότυπα σε περίπτωση καιρικών συνθηκών που εμποδίζουν τους γεωργούς και άλλους δικαιούχους να συμμορφωθούν με τις εν λόγω απαιτήσεις σε ένα δεδομένο έτος. Οι εν λόγω προσωρινές παρεκκλίσεις περιορίζονται ως προς το πεδίο εφαρμογής τους στους γεωργούς και άλλους δικαιούχους ή στις περιοχές που πλήττονται από τις καιρικές συνθήκες και εφαρμόζονται μόνον επί όσο διάστημα είναι απολύτως αναγκαίες.»

3) στο άρθρο 31 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Στο πλαίσιο των οικολογικών προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και παρέχουν στήριξη για ένα ή πλείονα προγράμματα που καλύπτουν, σε αρόσιμη γη, πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, και για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου. Τα προγράμματα αυτά είναι προαιρετικά για τους ενεργούς γεωργούς και τις ομάδες ενεργών γεωργών.»

4) το άρθρο 119 παράγραφος 7, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Αίτημα τροποποίησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ μπορεί να υποβληθεί δύο φορές ανά ημερολογιακό έτος, με την επιφύλαξη πιθανών εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό ή θα καθοριστούν από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 122. Επιπλέον, μπορούν να υποβληθούν τρία περαιτέρω αιτήματα τροποποίησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε αιτήματα τροποποίησης για την υποβολή των στοιχείων που λείπουν σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 5.»

5) στο άρθρο 120 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Η πρώτη παράγραφος του παρόντος άρθρου δεν ισχύει για τροποποιήσεις, που αρχίζουν να ισχύουν μετά από τις 31 Δεκεμβρίου 2025, των νομοθετικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα XIII.»

6) το παράρτημα III τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 83 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι γεωργοί που κατέχουν εκμεταλλεύσεις των οποίων η δηλωθείσα γεωργική έκταση σύμφωνα με το άρθρο 69 παράγραφος 1 δεν υπερβαίνει τα 10 εκτάρια εξαιρούνται από τους ελέγχους στο πλαίσιο συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.»

β) στην παράγραφο 6, το στοιχείο στ) διαγράφεται·

2) στο άρθρο 84, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Οι γεωργοί που κατέχουν εκμεταλλεύσεις των οποίων η δηλωθείσα γεωργική έκταση σύμφωνα με το άρθρο 69 παράγραφος 1 δεν υπερβαίνει τα 10 εκτάρια εξαιρούνται από τις κυρώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του εν λόγω άρθρου και στο άρθρο 85.»

3) στο άρθρο 104 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), το σημείο iv) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«iv) όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, σε σχέση με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους και τις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από τον οργανισμό πληρωμών στο πλαίσιο της εφαρμογής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, με εξαίρεση τα άρθρα 96 και 97 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 όσον αφορά τους δικαιούχους που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 83 του παρόντος κανονισμού.»

Άρθρο 3

Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 119 παράγραφος 8 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, η ημερομηνία έναρξης ισχύος των τροποποιήσεων των στρατηγικών σχεδίων σχετικά με τις αλλαγές των προτύπων ΚΓΠΚ 6, 7 ή 8 που απαριθμούνται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη προς έγκριση από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 119 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 δεν υπόκεινται σε έγκριση της Επιτροπής.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 119 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 ότι οι τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων σχετικά με τις αλλαγές των προτύπων ΚΓΠΚ 6, 7 ή 8 που απαριθμούνται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού μπορούν να παράγουν έννομα αποτελέσματα πριν από την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Όσον αφορά το πρότυπο ΚΓΠΚ 8, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν την εν λόγω απόφαση μόνον εάν εφαρμόζουν, για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, πρόγραμμα που καλύπτει, σε αρόσιμη γη, πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, ή για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου όπως αναφέρεται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Όταν λαμβάνουν την απόφαση του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, ιδίως οι αρχές της ασφάλειας δικαίου, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προστασίας των εύλογων προσδοκιών των γεωργών και άλλων δικαιούχων, και ότι λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη των γεωργών και άλλων δικαιούχων να έχουν επαρκή χρόνο για να συμμορφωθούν με τις τροποποιήσεις.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 2 σημεία 2) και 3), καθώς και το παράρτημα, ισχύουν για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 14 Μαΐου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

H. LANHIB

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παράρτημα III του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 τροποποιείται ως εξής:

1. η καταχώριση για το «ΚΓΠΚ 6» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΓΠΚ 6	Ελάχιστη κάλυψη του εδάφους για την αποφυγή ακάλυπτου εδάφους σε περιόδους που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη (*).	Προστασία των εδαφών σε περιόδους που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες
---------	--	--

(* Τα κράτη μέλη μπορούν ιδίως να λαμβάνουν υπόψη τη βραχεία περίοδο βλάστησης που προκύπτει από τη διάρκεια και τη δριμύτητα της χειμερινής περιόδου στις σχετικές περιοχές.»

2. η καταχώριση για το «ΚΓΠΚ 7» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΓΠΚ 7	Αμειψισπορά σε αρόσιμη γη, εκτός από καλλιέργειες που καλλιεργούνται κάτω από το νερό. Τα κράτη μέλη μπορούν επιπλέον να αποφασίσουν να επιτρέψουν στους γεωργούς και σε άλλους δικαιούχους να συμμορφώνονται με αυτό το πρότυπο μέσω της διαφοροποίησης των καλλιεργειών (*).	Διατήρηση του εδαφικού δυναμικού
---------	--	----------------------------------

(* Η αμειψισπορά συνίσταται σε αλλαγή καλλιέργειας σε επίπεδο αγροτεμαχίου (εκτός από την περίπτωση πολυετών καλλιεργειών, αγρωστών και άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών και γης υπό αγρανάπαυση), συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλα διαχειριζόμενων δευτερευουσών καλλιεργειών.
Με βάση την ποικιλομορφία των μεθόδων καλλιέργειας και τις γεωργοκλιματικές συνθήκες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στις οικείες περιοχές άλλες πρακτικές ενισχυμένης αμειψισποράς με καλλιέργειες ψυχανθών ή διαφοροποίησης των καλλιεργειών, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση και τη διατήρηση του εδαφικού δυναμικού σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος προτύπου ΚΓΠΚ.
Κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων διαφοροποίησης των καλλιεργειών, τα κράτη μέλη τηρούν τις ακόλουθες ελάχιστες απαιτήσεις:
α) όταν το μέγεθος της αρόσιμης γης μιας εκμετάλλευσης κυμαίνεται μεταξύ 10 και 30 εκταρίων, η διαφοροποίηση των καλλιεργειών συνίσταται σε τουλάχιστον δύο διαφορετικές καλλιέργειες στην εν λόγω αρόσιμη γη· η κύρια καλλιέργεια δεν καλύπτει περισσότερο από το 75 % αυτής της αρόσιμης γης·
β) όταν το μέγεθος της αρόσιμης γης μιας εκμετάλλευσης υπερβαίνει τα 30 εκτάρια, η διαφοροποίηση των καλλιεργειών συνίσταται σε τουλάχιστον τρεις διαφορετικές καλλιέργειες στην εν λόγω αρόσιμη γη· η κύρια καλλιέργεια δεν καλύπτει πάνω από το 75 % αυτής της αρόσιμης γης και οι δύο κύριες καλλιέργειες δεν καλύπτουν από κοινού πάνω από το 95 % αυτής της αρόσιμης γης.
Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τις υποχρεώσεις βάσει αυτού του προτύπου εκμεταλλεύσεις:
α) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της αρόσιμης γης χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών, ως γη υπό αγρανάπαυση, καλλιεργείται με ψυχανθή ή υπόκειται σε συνδυασμό των χρήσεων αυτών,
β) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης αποτελεί μόνιμο λειμώνα, χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών ή για καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας ή υπόκειται σε συνδυασμό των εν λόγω χρήσεων, ή
γ) με μέγεθος αρόσιμης γης έως 10 εκτάρια.
Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ανώτατο όριο έκτασης που καλύπτεται από μία μόνο καλλιέργεια για την αποφυγή μεγάλων μονοκαλλιεργειών.
Οι γεωργοί που έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 θεωρείται ότι συμμορφώνονται με το παρόν πρότυπο ΚΓΠΚ.»

3. η καταχώριση για το «ΚΓΠΚ 8» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΓΠΚ 8	— Διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου — Απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών — Προαιρετικά, μέτρα για την αποφυγή χωροκατακτητικών φυτικών ειδών	Διατήρηση μη παραγωγικών στοιχείων για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»
---------	--	---